

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 18 Lutego v. s. 1829 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 9 lutego.
(z Ruskiego Inwalida.)

Jenerał-major inżynierów, dowódca sankt-petersburskiego okręgu inżynierskiego, *Truzson* iszy, w nagrodę gorliwej służby, nayłaskawiey udarowany brylantowanemi znakami orderu s. *Anny* iszey klasy, przez dyplomata dnia 17 stycznia roku terażnieyszego.

— Rzeczywisty radca stanu, *Gezeliński*, w nagrodę gorliwej służby, nayłaskawiey udarowany ozdobą brylantowaną orderu s. *Anny* iszey klasy, przez dyplomata dnia 21 stycznia r. t.

— Jenerał-major, *Pankratjew*, naczelnik 20tej dywizyi pieszey, naymilościwiey mianowany kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 2giey klasy, w nagrodę odznaczającej się służby i roztropnych działań, w czasie dowodzenia oddziałem woysk w obwodzie *Choykim*, przez dyplomata dnia 22 stycznia.

— Rzeczywisty radca stanu, *Stoh*, dyrektor departamentu gospodarstwa w ministerium spraw wewnętrznych, nayłaskawiey mianowany kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 2giey klasy wielkiego krzyża, w nagrodę służby gorliwością odznaczającej się, przez dyplomata pod dniem 31 stycznia.

— JW. Hrabia *Dybiez*, Naczelnik Głównego Sztabu J. C. M., dnia 5 t. m. wyjechał z tutejszej stolicy do *Jass*.

(z Gazety Senackiey).

Przez naywyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane:

Dnia 19 grudnia 1828 roku. Dla uprzątnienia niedostateczności, przez doświadczenie dostrzeżonych, w postanowieniach względem medycyny sądowej, polecono było z rozkazu Naszego Radzie Medyczney Ministerium spraw wewnętrznych, ułożyć szczegółowe a gruntowne prawidła dla instrukcyi medyków przy sądowem wysłuchaniu w zd. zeniach kryminalnych. Instrukcyą tę, przez Radę Państwa przezyraną i NAM przedstawioną, uznaliśmy za dobrą, przestać przy tém do Rządzącego Senatu dla należytego wykonania. (Instrukcyja ta w osobnych exemplarzach, na 14stu arkuszach wydrukowana, z przydaniem 4rech tablic toxykologicznych, zatączona jest do *Nru* bgo gazety senackiey).

— *Dnia 25 stycznia.* Dla wykonywania budowy instytutu technologicznego w stolicy tutejszej, na przedstawienie Ministra Skarbu, ustanowiona jest osobna kommissya, której prezesem mianowany radca kollegialny, *Komarow*. Etat roczny kommissyi wynosi 25,000 rubli.

— *Dnia 27 stycznia.* Assesor kollegialny *Kluczarew* i radca honorowy *Gedensztrom*, mianowani naczelnikami oddziałów w departamencie medycznym Ministerium spraw wewnętrznych.

— *Dnia 28 stycznia.* Z uwagi na długą i odznaczającą się służbę szlachcica gubernii estońskiej *Krzysztofa fon Baranowa*, z wyborów obywateli, Nayłaskawiey mianujemy go Radcą Dworu.

— Cenzor w mieście *Odessie*, *Spida*, w nagrodę 15toletniej gorliwej służby w obowiązkach cenzora, nayłaskawiey mianowany Assesorem Kollegialnym.

— *Dnia 30 stycznia.* Moskiewski vice-gubernator *Radca Stanu*, *Niebolsin*, nayłaskawiey mianowany Gubernatorem cywilnym tamże i wyniesiony na Rzeczywistego Radcę Stanu.

— *Dnia 1 lutego.* Na wstawienie się JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA, lityńskiego horodniczemu, podpółkownikowi *Zille*, nadany jest na wieczne i potomne posiadanie tysiąc dziesięcin ziemi w obwodzie *Bessarabskim*.

— *Dnia 5 lutego.* Dowódcy oddzielnego korpusu kaukazkiego, Jenerał Adjutantowi, Hrabii *Paskiewiczowi Erywańskiemu*, nayłaskawiey rozkazano bydź Główno-Dowodzącym tymże korpusem ze wszystkimi prawami, władzą i prerogatywami, w ustawie o wielkiem woysku działającym do stopnia Główno-Dowodzącego przywiązaniem.

— W naywyższym ukazie J. C. M. do Kapituły orderów Rossyjskich, pod dniem 21 grudnia wyrażono: „Po zaświadczeniu Nayukochańszego Brata Naszego, JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA I WIELKIEGO XIAŻĘCIA KONSTANTEGO PAWEOWICZA, o znakomitych pracach Członków *Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności*: Assesora Kollegialnego *Ignacego Jundzitta*, Doktora Filozofii *Jana Rudominy*, i Aptekarza 4tej klasy *Szulca*, podjętych dla dobra zakładów dobroczynnych, Nayłaskawiey mianowaliśmy ich kawalerami: *Jundzitta* i *Rudominy* orderu s. *Anny* 2giey klasy, a *Szulca* s. *Włodzimierza* 4tej klasy, i Rozkazujemy przestać im znaki tych orderów i dyplomata na nie.

— Rządzący Senat przez ukaz okolny pod dniem 7 lutego obwieścił, o rozciągnięciu władzy, służącej dowódczom oddzielnym korpusów, na *Atamana Woyska Dońskiego* i sprawującego jego obowiązki.

— Rządzący Senat przez ukaz okolny pod dniem 7 lutego obwieścił, iż chorążemu *Krynickiemu*, przez sąd woyskowy skazanemu na odjęcie rangi oficerskiej i dostojności szlacheckiej, i odesłanie na prostego żołnierza do wysługi w półku wielkiego kołuckim, Cesarz Jęomość rozkazał: dadź odstawkę z rangą chorążego, nigdzie do służby nie przyjmować i do wyborów nie przypuszczać.

— Rządzący Senat, przez ukaz okolny pod dniem 4 lutego, obwieścił o nadaniu mechanikowi *Uthofowi* przywileju wyłącznego na lat dziesięć, na wynalezioną przezeń machinę do rozrzynania skór.

— Hrabina, *Litta*, z domu *Engelhardtówna* mistrzyni Dworu J. C. M., dama orderu s. *Katarzyny* iszey klasy i wielkiego krzyża orderu s. *Jana Jerozolimskiego*, zesłała z tego świata dnia 7 lutego, o godzinie 3 zrana. Dobroć i słodycz jej charakteru, piękne przymioty jej duszy, powszechny po niej żal wzbudzają w jej krewnych, przyjaciółach i wszystkich, którzy ją znać mieli szczęście, nie mniej w ubogich, których była codzieną dobrodziejką. (J. d. S. P.)

— *Dnia 26 stycznia* CESARSKIE Towarzystwo Ekonomiczne, miało posiedzenie publiczne, dla zdania sprawy ze swych działań rocznych, i dla obra-

nia prezydentów towarzystwa i wydziałowych. Na témże posiedzeniu ogłoszone są zadania do rozwiązania.

Dorpat dnia 30 stycznia.

Ułożony przez P. Parrota, profesora fizyki w tutejszym uniwersytecie, plan wyprawy naukowej do góry *Araratu*, z przydaniem do niej kilku studentów uniwersytetu, zasłużył na potwierdzenie Najwyższe. CESARZ JEŃOMOŚĆ raczył rozkazać wystać do tej wyprawy, na cały czas jej trwania, dobrej nadziei feldjegera, i wydać z petersburskich zakładów skarbowych dwa potrzebne chronometry kieszonkowe. Towarzyszami podróży P. Parrota będą: student medycyny Julius Hen, do botaniki; student medycyny Karol Sziman, do zoologii; student Michał *fon Bogagel*, do mineralogii; kandydat filozofii Bazyl *Feodorow*, do astronomii. Ostatni z nich jest wychowancem CESARSKIEGO sankt-petersburskiego domu wychowania i stał się godnym otrzymać z hojności w Bogu spoczywającej CESARZOWEJ MARYI FEODOROWNY, w dodatku do pobieranego rocznego wyznaczenia 950 rubli assyg. kilka dniami przed zgonem J. C. M. (19 października 1828) jeszcze 600 rubli sr., orsz na kupienie i przywiezienie instrumentów 1000 rubli. Wyprawa ta wyruszy w podróż w teraźniejszym miesiącu lutym. (P.P.)

Odessa dnia 30 stycznia.

W biegu ostatniego tygodnia przedano towarów wywozowych: około 1500 pudów skór wolich po 7 r. 50 i 7 r. 75 k. — 100 p. kawioru po 23 r. p. — 200 p. kawioru po 24 r. 75 k. — 40,000 arszynów płótna workowego po 26 k. — 150 skrzyń blachy żelazianej po 56 rub. — 800 p. rodzének czarnych po 6 r. 85 k. — 100 p. czarnego pieprzu po 18 r. — 150 p. kadzidła prostego (tadonu) po 28 r. — Ostatniey niedziel, d. 3 stycznia, komitet więzień miał 5cie swe posiedzenie. Zgromadzenie składało się z osób płci obojey, które podjęły się chwalebego trudu być pomocą więzniom. — J. W. *Prażewski*, gubernator cywilny Besarabii, przybył z Petersburga do Odessy. — J. W. *Bolesław Hrabia Potocki*, kamerjunger, przybył do Odessy d. 27 t. m.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 22 lutego.

(z Gazety Warszawskiej).

Najjaśniejszy Cesarz Jmć Austryacki najłaskawiej zaszczylić raczył: JPP. Radcę Stanu Tomasza *Grabowskiego*, Kommissarza Królewsko-Polskiego do negocyacji z Austryą, wielką wstęgą orderu s. *Leopolda*, i udarował tegoż kosztowną tabakierą, ozdobioną portretem Jego Cesarzsko-Apostolskiej Mości; Referendarza Stanu Nadzwyczajnego Ludwika *Tegoborskiego*, Konsula Jenerałnego w *Gdańsku*, ozdoba Komandorską tegoż orderu, i udarował go tabakierą ozdobioną cyfrą Jego Cesarzsko-Apostolskiej Mości. Kawalerskiemi zaś krzyżami rzeczonego orderu: JP. *Jagielskiego*, Referendarza Stanu Nadzwyczajnego, kommissarza polskiego w Wolném Mieście *Krakowie*, i Xawerego *Segno*, urzędnika Banku polskiego. NAYJAŚNIEJSZY CESARZ I KRÓL raczył najłaskawiej upoważnić zwyż wymienione osoby do noszenia udzielonych im ozdób.

Drogą nadzwyczajną nadeszła tu z *Wiednia* autentyczna wiadomość, że Oyciec Święty po dwudniowej chorobie zakończył życie.

Goniec Krakowski umieścił następującą wiadomość: „Donoszą pisma publiczne o nadzwyczajnym przypadku, w *Alpach* szwajcarskich zdarzonym, to jest, o porwaniu dziecięcia 5cioletniego przez orła. Podobny przypadek zdarzył się u nas w *Karpatach* w 1585 roku. Odwiedzając przed parą laty piękne okolice *Kościelisk*, znanych niemniej z kopalni i kuznic żelaznych, pokazywano mi skałę, *Siwą* zwaną, na której orła drapieżnego, który dziecię z pobliskiej polany (pola wśród la-

sów) porwał i zamordował, ubito. Podarowanymi nadto ryciną, wyobrażającą to zdarzenie, przez Pana *Łapczyńskiego* wykonaną.”

FRANCYA.

Paryż dnia 7 lutego.

(z Gazety Warszawskiej.)

W mieysce Margrabiego de *Dreux Brézé*, mianował Król Jmć syna jego Wielkim Mistrzem obrzędowym.

Dnia 2 b. m. odbył się pogrzeb exdyrektora *Barras*. Zwłoki przeprowadzono z mieszkania na cmentarz *Pere Lachaise* przy licznym orszaku przyjaciół zmarłego. Dwieście ubogich, którym *Barras* zapisał, 1000 franków, towarzyszyło pogrzebowi. Nad grobem miano dwie mowy: jedną Pan *Saint Albin*, drugą Pan *Grand*, adwokat sądu appellacyjnego. Znany *Barras*, były Prezydent dyrektoryatu wykonawczego, urodził się w *Fohenpoux* w Prowancyi; 20 czerwca 1755 i pochodził ze starożytney szlacheckiej familii. Wojskowy zawód rozpoczął od stopnia Podporucznika pułku *Langwedokim*, w którym zostawał aż do roku 1774; odbył potem podróż do *Isle de France*, gdzie był Gubernatorem jeden z jego krewnych, i wszedł nakoniec do pułku *Pondichery*. W tej podróży okręt o mało się o rafę nie rozbil i tylko odwaga *Barrasa* uratowała statek. Powróciwszy do Francyi wystąpił jako przeciwnik sprawy królewskiej, gdy tymczasem jego brał w izbie szlacheckiej zasiadał. Na zgromadzeniu narodowém głosował za śmiercią *Ludwika XVI*, w roku 1795 został z *Freronem* wystany do poturdniowej Francyi i znajdował się przy oblężeniu *Tulonu*, i tam to go uderzyło nienstraszone męstwo młodego wówczas *Bonapartego*, którego oddział zaczął być obrońcą i dobrodziejem. *Barras* był jedną z głównych sprężyn upadku *Robespiera*, i sam go uwięził. W roku 1795, w którym *Barras* miał naczelne dowództwo wojska Zgromadzenia, wezwał *Bonapartego* do siebie, i zdał mu wkrótce potem dowództwo wewnątrz kraju. Od roku 1795 do 1799, był członkiem dyrektoryatu, w którym się utrzymywał na przekór swoich nieprzyjaciół; rewolucya z dnia 18 Brumaire (9 listopada 1799), która *Bonapartego* postawiła na czele interessów, położyła także koniec politycznemu zawodowi *Barrasa*. *Barras* postuł swoje podanie o dymissyą do *St. Cloud*, i prosił *Bonapartego*, ażeby mu przydał straż dla bezpieczeństwa oddalenia się z *Paryża*, co także uzyskał, albowiem jeszcze tego samego dnia odjechał w krytym powozie do swojej majątności *Gros-Bois*. Lecz tę nie długo posiadał; sprzedał ją i osiadł w *Bruzell*, gdzie miał dom dosyć znaczny. Klima to nie zdawało się sprzyjać jego zdrowiu, a więc otrzymał od *Napoleona* pozwolenie udania się do *Marsylii*. W roku 1813 oskarżono go, że się dał wciągnąć do spisku; badano go kilka razy i na koniec skazano do *Rzymu* na wygnanie, gdzie zastawał do roku 1814. Wkroczenie *Murata* do *Rzymu* sprawiło, że musiał to miasto opuścić. W *Turyinie* go uwięziono i tam odebrał rozkaz udania się do *Montpellier*. Po upadku *Napoleona* powrócił do *Paryża*; w roku 1815 na miesiąc czas opuścił to miasto; lecz wkrótce znowu powrócił i odtał w małym domku w *Chaillot* mieszkał. Wyparł się dziełka w imieniu jego wydanego pod napisem: *Souvenirs et anecdotes*, publicznie w ogłoszonym liście, i oświadczył, że sam wyda pamiętniki.

Minister *Vatismenil* polecił wszystkim rektorom szkół sposób wzajemnego uczenia. — Wyrachowano, iż we Francyi, znajduje się ciągle 150,000 chorych osób; lekarzy zaś jest 30,000.

— Dnia 8 —

Wychodcy Portugalscy w *Havre* ćwiczyli się tam codzień w robieniu bronii, a dnia 1 lutego odplynęli na okręcie amerykańskim *Wade*, niewiadomo dokąd. Okręt sam był przeznaczony do *Charlestown*. Popłynął także okręt *Industrioso*, wzięwszy listy urzędowe do *Plymouth*

Dziennik *Goniec* pisze: „Donoszą z Marsy

li, iż na okręcie *Scipio* wróciło z Morei 500 żołnierzy z 25go pułku liniowego, wraz z pewną liczbą chorych. Tyle tylko pozostało z tego pułku, który wypływając z *Tulonu* wynosił 1,500 do 1,600 ludzi."

W departamencie *Ligery* lękają się powodzi: woda na rzece przybiera po 6 cali na godzinę, i przy moście w *Tours* wynosiła 11 stóp nad głębokość zwyczajną. Rzeka *Rodan* wezbrała także od dnia 30 stycznia, i wiele szkody zrzuciła.

OBRADY IZBY.

Izba Parów. Dnia 5 b. m. przyjęła Izba adres podziękowania, i w końcu sessyi wybrała wielką deputacyą ze 20 członków do podania go Królowi Jmci. (Adres ten podany został Monarsze dnia 7 b. m. wieczorem.)

Izba Deputowanych. Dnia 6 b. m. odprawiło się tajne posiedzenie, na którym zaczęła Izba naradzać się nad adresem podziękowania Królowi Jmci za mowę, mianą z tronu, po czem wybrano deputacyą z 20 członków do podania Monarsze tego adresu.

— Dnia 9 —

Król Jmć odpowiedział na adres Izby Parów. „Przyjmuję z wielkiem zadowoleniem wyurządzenie uczuć mojej Izby Parów; widzę z przyjemnością, iż ona czuje całą rozciągłość powierzonych jej ważnych obowiązków, i że przejęta jest powinnosciami, przywiązaniem do pierwszej korporacyi w Państwie. Nie z powodu próżnej skromności chciałem wyłączyć tu porównanie rządów ś. *Ludwika*, *Henryka IV* i *Ludwika XIV* z moim. Nie, Mości Panowie, czuję, ile jestem niższy od nich w cnotach i talentach; lecz gdy będzie szło o przywiązanie do mego kraju, przewyższę wszystkich mych przodków, i będę umiał dowieść Francuzóm, iż godny jestem tej krwi, która płynie w mych żyłach. Nie wątpię bynajmniej o gorliwości waszej; zgłębicie dostatecznie ważne prawa, które będą wam przełożone z mego rozkazu. Ufam stale, iż za pomocą Boga posiedzenie niniejsze będzie mogło dodać co jeszcze do szczęścia moich poddanych i chwały naszego kraju.”

Pan *Bois-le Comte*, który przed niejakim czasem wysłany został do *Stambułu* w zleceniach politycznych, powrócił ztamtąd z listami urzędowymi, do tutejszey stolicy.

ANGLIA.

Londyn dnia 5 lutego.

(z Gazety Warszawskiej).

Stychać (pisze *Gazeta Morning-Chronicle*), iż Xiążę *Wellington* wkrótce żądać będzie w Parlamencie wniesienia bilu, aby Katolicy pod niejakimi warunkami uwolnieni byli od pewnych ścieśnień, a Lord Biskup Londyński ma poprzeć takowy wniosek. Dodają, iż projekt rzeczonego bilu jest już napisany, i podany do rozwagi Arcybiskupowi Kantuaryjskiemu.

Gazeta Morning Journal, która jest bardzo przeciwną nadaniu swobód Katolikóm, powtarza powyższą wiadomość, a *Gazety Goniec* i *Morning-Post*, tchnące tymże samym duchem, nie zaprzeczają bynajmniej powyższej wiadomości.

Towarzystwo Rzymsko-Katolickie w Irlandyi (wyraża *Gazeta Goniec*) nie jest wcale powém. Już za czasów *Jakóba I* i nieszczęśliwego jego syna *Karola*, były stowarzyszenia Katolickie, a nawet zbierano składki Katolickie. Wszakże wówczas rząd wystąpił śmiało przeciw temu, i złe od razu przytłumił.

W *Gazecie Goniec* czytamy następujący artykuł: „Są ludzie, którzy pragną, aby gabinet nasz wyprawiał nadzwyczajnego Posła do *Stambułu*. Ludzie ci są niesprawiedliwi względem Pana *Stratford Canning*: nie można bowiem znaleźć zdolniejszego człowieka do układania się z Turcyą nad niego, i przekonani jesteśmy, iż ważny ten interes żadnemu innemu dyplomatykowi nie będzie poruczony.”

Xiążę *Wellington* i Sekretarz Stanu *Peel* da-

li wczoraj świetny obiad, na którym się wielu członków obu Izb Parlamentu znajdowało.

Gazeta Goniec opisuje w ten sposób poselstwo 10,000 wyrobników z przedmieścia Londyńskiego *Spitalfields*, które (jak donieśliśmy) podało Xiążęciu *Wellingtonowi* prośbę o zarządzenie ich nędzy: „Dnia 5 lutego ciągnął przez miasto żałobny orszak, złożony z 10,000 ludzi. Nie był to pogrzeb, ale umierający z głodu tkacze ze *Spitalfields* nieśli do Xięcia *Wellingtona* prośbę o wsparcie. Rozdzierał serce powolny krok wyblądłych oyców rodzin; żaden głos z ust ich nie wychodził, a równie nieme było przypatrujące się po obu stronach ulic pospólstwo. Kolosalny obraz nędzy! Nieszczęśliwi ci nieśli chorągwie z następującymi napisami: *Ofiary systematu wolnego handlu. Nie pragniemy niczego, tylko życia z pracy własnych. Rękodzielnicy Angielscy muszą umierać z głodu. Handel wolny i ubożenie. Prosimy o przywrócenie nam zarobku.* Z warsztatów tkackich, które nieśli wynędziali ludzie, powiewała czarna krepka. W prośbie, z powodu prostoty, dziesięćkroć bardziej rozrzewniającey, przypisują rękodzielnicy ustanie 700 warsztatów i nieczytałość 30,000 ludzi na przedmieściu *Spitalfields*, dozwołonemu przywozowi zagranicznych towarów jedwabnych.” Wzywa na koniec *Gazeta Goniec* do składek dla tych nieszczęśliwych, i nie zastanawia się nad tém, czy istotnie wymieniona przez nich przyczyna przywiodła ich donędzy.

Odebrane tu listy z *Terceiry* pod d. 23 stycznia potwierdzają wiadomość, iż Ministerjum Angielskie wysłało eskadrę dla przeszkodzenia wychodcom Portugalskim w wylądowaniu na rzeczoną wyspę. Eskadra ta składa się z 5 okrętów: *Pallas*, *Challenger* i *Badger*, do których miały się przyłączyć okręty Portugalskie, które niedawno wypłynęły z *Tagu*. Stan wyspy *Terceiry* był spokojny; oddalono z niej wszystkich stronników *Don Miguela*, a rozstrzelono 7 osób, które chciały podać tę wyspę w moc *Don Miguela*. Statki wojenne Angielskie wystrzałami działowymi przeszkodziły d. 16 stycznia wylądowaniu wychodców Portugalskich na wzmiankowaną wyspę. Okręt *Badger* pierwey jeszcze przybył do *Terceiry*, a d. 21 stycznia wypłynął ztamtąd ku wschodowi razem z pewnym okrętem, po poprzedniem jego przejrzeniu. *Gazeta Globe* pisze, iż statki przewozowe, na których się wychodcy Portugalscy znajdowali, były Amerykańskie, i wstrzymanie ich żeglugi pod banderą neutralną, nazywa nadwężeniem prawa narodów. Między okrętami, które na ostatku wypłynęły w *Plymouth*, jest Amerykański nazwiskiem *Gury* pod dowództwem Kapitana *Cropper*, który oświadczył, iż, albo bezpiecznie wysadzi znajdujących się na nim wychodców Portugalskich na wyspę *Terceira*, albo pozwoli eskadrze Angielskiej zabrać swój okręt, a potem całą rzecz odda pod rozstrzygnięcie swego rządu. Kommissya śledcza ustanowiona w *Oporzo* wezwwała 22 znakomite osoby, które się z Portugalii oddaliły, aby się przed nią stawily, i z uczynionych im zarzutów oczyściły, a w przeciwnym razie skazane będą na karę prawem przepisaną.

Gazeta ekonomiczno-polityczna umieściła ciekawy artykuł o rocznych dochodach niektórych klas mieszkańców Wielkiej Brytanii. Rachunek jest tak ułożony, iż 5 osób liczy się na jedną rodzinę, a ludność krajowa, 12,476,566 ludzi, ma ogółem dochodu 285,484,257 funt. szterl. (11,419 milionów 369 480 zł. pol.). Najbogatszymi są kupcy: dochody ich bowiem wynoszą na każdą osobę po 10,920 zł. pol.; daley, Baronowie i członkowie Izby Wyższej, którzy mają 5992 zł. pol. na osobę; każdy członek wyższego duchowieństwa ma 3640 zł. pol.; lekarze, aptekarze i chirurgowie po 2520 zł. pol.; urzędnicy sądowi po 3360 zł. pol.; urzędnicy cywilni po 2520 zł. pol.; duchowieństwo dysydenckie po 1050 zł. pol.; nakoniec na klasy robotników przypada po 462 zł. pol. na osobę. Jest rzeczą zadziwiającą, iż posiadacze dóbr pier-

wszey klasy mają maiey dochodu, niż lekarze, sędziowie i urzędnicy: bo tylko 2100 zł. pol. przypada im na osobę.

W roku 1827 wyniosło się z Anglii 21,653 osob do Zjednoczonych Stanów północney Ameryki.

Z powodu licznego woyska Hiszpańskiego, zebranego na wyspie *Kuba*, woysko Kolumbijskie zostało powiększone do 40,000 ludzi. Słychać, iż *Santander* ma się udać do Anglii.

Gazeta wychodząca w *Kantonie* z dnia 26 kwietnia, donosi z *Pekinu* pod dniem 9 marca, iż tam przybył posłaniec, wyprawiony od dowódcy woyska Chińskiego, tak nazwanego *Majestatycznego Xiążęcia Changling*, z ważną wiadomością o wzięciu w niewolę Tartaryjskiego pretendenta do korony *Changkihura*, który ostatni bunt wzniecił. Posłaniec ten ujeżdżał na dzień po 800 mil chińskich.

List z *Buenos-Ayres* donosi, iż zawarcie pokoju z Brezylją ogłoszone zostało dnia 12 października woysku Argentyńskiemu przez Jenerała *Lavalleja*, i natychmiast zaczęto czynić przysposobienia do powrotu do stolicy. W *Buenos-Ayres* rozeszła się natenczas pogłoska, iż rząd ma zamiar użyć sił swoich przeciw Paragway, dla wydobycia tego pięknego kraju zpod despotyzmu jego rządcy *Francja*. Czas obecny tém bardziey sprzyja tému przedsięwzięciu, iż główna kwatera woyska nie jest odległą od kraju Paragway. *Montevideo* jest ciągle w mocy Brezyljczyków; lecz wielu mieszkańców sprzedało swoje własności celem opuszczenia tego kraju.

— Dnia 6 —

Nigdy podobno żaden przedmiot nie sprawił większey ciekawości na giełdzie, jak ogłoszona wczoray mowa z tronu przy zagajeniu obrad Parlamentowych. Szczególniejszą uwagę zwraca uczyniona w niej wzmianka o Katolikach, a zapowiedziane uchylene ściszeń cywilnych wzbudziło wszędzie radość.

Znaczna oszczędność ma bydź wkrótce zaprowadzoną w wydatkach na administracyą potęgi morskiej naszej. Słychać o uwolnieniu od służby trzech kommissarzy flotty i 15 podwładnych urzędników. Kontroller flotty ma otrzymać większą władzę, a jeden z Kommissarzy ma bydź odpowiedzialnym dyrektorem wydziału skarbowego.

W ciągu bieżącego tygodnia posłano z *Dou-ores* znaczną ilość pieniędzy złotych do stałego lądu; ilość ich podają na 100,000 funt. szterl. (4 miliony zł. pol.).

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 23 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej).

Ma bydź utworzony korpus z 12,000 woyska pod dowództwem jenerała *Rodil*. Rząd myśli jeszcze o odzyskaniu części naszych dawnych posiadłości w Ameryce. Inspektor jazdy *Ballasteros* otrzymał rozkaz utworzyć 6 oddziałów, każdy z tylnych szwadronów, które się udadzą na morze. Listy z *Kadyxu* pod dniem 16 b. m. donoszą, że amerykański bryg *Orion* przybył z *Havanny* i przywiózł wiadomość, że w chwili, kiedy odpływał, Admir *Laborde* spokojnie stał ze swoją eskadrą w tamtejszym porcie.

Słychać, iż za pośrednictwem rządu francuzkiego wywdzie wkrótce postanowienie Królewskie względem amnestyi, od której tylko *Quiroga*, *Lopez-Banos* i członkowie rejejacy Sewilskiej mają bydź wyłączeni.

Dnia 28 b. m. ma się zebrać w *Tuluzie* nadzwyczajne zgromadzenie jeneralney administracyi prowincyi *Guipuscoa*, złożone z deputowanych powiatowych. Zwolnienie jego ma związek z projektem celnym, który prowincye Biskayskie bar-

dzo obchodzi, a przykład nawaroczyków powiększył skłonność do oporu.

Zwyczajem jest w Hiszpanii, że, kiedy minister spraw zewnętrznych do letniego zamku królewskiego wyjeżdża, towarzyszy mu zawsze konno dwóch gońców gabinetowych w ubiorze dworskim. W tych dniach był tu tak wielki mróz, iż kiedy minister do *Prado* przybył, obudwu gońców zmarłych z koni zdjęto.

Od dnia 15 do 20 b. m. panowały wielkie wichry na morzu Środiemném. Kilka okrętów rozbiło się przy brzegach.

P O R T U G A L I A.

Lizbona dnia 24 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej).

Wczoray zawiąnął tu kuter angielski, *Bramble*. Gazeta tutejsza obeymuje listę imienną wielu oficerów, którzy wyższe stopnie otrzymali. Kapitan *Caldeira*, który w nocy z dnia 9 na 10 b. m. przeszkodził powstaniu woyska morskiego, został majorem.

Dnia 16 b. m. uwięziono w *Oporto* kilka osób z powodu odkrytego spisku.

W *Belem* i *Ajuda* wystawiono kilka dział. Spór z kapitanem fregaty francuzkiej *Thetis* nie jest jeszcze uławniony.

T U R C Y A.

Stambuł dnia 10 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej).

W tym tygodniu zgromadzał się kilkakrotnie Dywan i naradzał względem przełożeń ze strony Francyi. Zdaje się, iż dotąd nic jeszcze nie postanowiono, nie masz pewności, czyli Pan *Jaubert* będzie szczęśliwszym w pozyskaniu celu swojego zlecenia, niż poprzednik jego. Sposób jednak przyjęcia go przez *Reis-Effendego*, czyni nadzieję, iż Porta nie będzie się dłużej wstrzymywała pobocznemi okolicznościami, i okaże skłonność do układów. Słychać, iż dnia 12 b. m. odprawi się wielkie zgromadzenie Dywanu, na którym nastąpi rozstrzygnięcie. Każdy z ciekawością oczekuje tego dnia, a w *Pera* czynią zakłady, iż Porta przyjmie lub nie przyjmie oświadczenia Mocarstw. Nie podpada wątpliwości, iż Ministrowie Turccy pragną powrotu Posłów angielskiego i francuzkiego; lecz upór Sułtana może bydź na przeszkodzie. Zdaje mu się, iż nie on Europy, ale Europa jego potrzebuje; ma-łto zwraca uwagi na stosunki zagraniczne, i przyjaźń, jaką Hrabieciu *Guilleminot* okazywał, nie tyle pochodziła stąd, iż Hrabia był Postem francuzkim, jak ztąd, iż uważał go za znakomitego jenerała. Chociażby wreszcie Dywan na zgromadzeniu swoim postanowił przyjąć propozycye gabinetu francuzkiego i angielskiego, nie sprawiłoby to jeszcze pożądanego skutku, bo łatwo Sułtan mógłby się oświadczyć przeciw postanowieniom Dywanu swego.

Od granic tureckich 30 stycznia.

Pan *Stratford-Canning* jest tego zdania, że granice Morei i kilka wysp będą najwłaściwszemi dla zapewnienia Grekom postępu dalszey cywilizacyi. Poseł francuzki, Hr. *Guilleminot*, jest za obszerniejszemi granicami Grecyi.

Donoszą z *Tryestu*, iż według powieści szyp-ra, który po 22dniowej żegludze zawiąnął tam ze *Smyrny*, kormeta francuzka przywiózł wiadomość, iż admirał austryacki *Dandolo*, udawszy się z eskadrą swoją do *Eginy*, nie tylko oswobodził okręty kupieckie narodu swego, zabrane przez Greków, lecz nawet odebrał ich ładunki, znajdujące się po części jeszcze na okrętach, a po części na lądzie; otrzymał oraz stosowne wynagrodzenie szkody. W *Smyrnie* było przesłano 30 okrętów, przeznaczonych z Egiptu i Syrii do *Stambułu*, a czekających na rozkaz wyładowania.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

D O D A T E K
D O G A Z E T Y
K U R Y E R A L I T E W S K I E G O N° 21.

Wilno dnia 18 Lutego v. s. 1829 roku.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O przedpisaniu wszystkim Zwierzchnościom gubernialnym, ażeby żadne akta o własności kościelney, o których odbywają się rozporządzenia, nie były przyymowane do aktykacyi czyli zajawienia, i o innych.

Podług Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali uwiadomienia Powszechnego Zebrania 4go, 5go i Granicznego Departamentow Rządzącego Senatu, że na niém, po wysłuchaniu wyciągu ze sprawy, która porządkiem śledztwienym w wileńskich subseliach odbywała się, a weszła do tegoż Zebrania z 1go Oddziału 3go Departamentu, Xięży Karmelitów Bosych klasztoru Kowieńskiego z Szambelanem Hrabią Zabiełłą, o ważność dokumentu ugodliwego, zawartego przez tego ostatniego z Definitorem wspomnionego klasztoru Xiędzem Boufałem, względem granic majątkow, postanowiono: z okoliczności tey sprawy okazuje się, że Prowincyał Xięży Karmelitów Bosych, Mirski, wydał w miesiącu lipcu 1805 roku, na imię Przeora klasztoru kowieńskiego, Boufała, plenipotencyą, przez którą upelnomocnił go ograniczyć majątek klasztorny, regulując granicę i odnowić znaki graniczne. Prowincyał w tey plenipotencyi wyraził za siebie i za klasztor zgodzenie się na to wszystko, co tenże pełnomocnik zgodnie z prawami uczyni. Tenże Boufał zawarł ugodliwy dokument z obywatelem Zabiełłą, 8 lipca 1805 roku, w którym między innymi powiedziano: że obie strony utwierdzają dawny akt 1577 roku, w którym oznaczona jest granica majątku Poniewieża, a teraz Kaczaniszkami zwanego, i wsią tegoż folwarku Biluńcami, że stosując się do tegoż aktu i do terażniejszey posiadłości, zamierzyły one, bez uszczerbku ziemi, odnowić znaki graniczne; dalej zaś w dokumencie wyrażono, jakim sposobem powinna być granica pociągnięta i postanowiona, że przez takowe ugodliwe postanowienie wszystkie zażalenia i poszukiwania mają być przeciętymi. Pod tymże dokumentem dodano także szczegółowe opisanie nowej granicy i wszystkich jey znaków granicznych, z oznaczeniem kaźdey linii. To opisanie i plan graniczny, przez komornika zrobiony, potwierdzone zostały przez akt ugodliwy, o czém w nim także wyrażono. Dokument w takiej postaci zaaktykowany był dnia 29 lipca 1805 roku w Kowieńskim Sądzie Powiatowym. W 10 lat i 11 z górą miesięcy po zawarciu tego dokumentu, to jest, 30 lipca 1816 roku, Prowincyał Karmelitów, Mirski, zrobił w Sądzie Głównym oświadczenie czyli objawienie, że Przeor Boufał przestąpił granice danego jemu pełnomocnictwa, zawarłszy akt nie na

odnowienie starey granicy, lecz na nowe zupełnie ograniczenie, wedle którego klasztor kowieński nie tylko nie zwrócił sobie gruntow, przedtém przez Zabiełłę nieprawnie przyswojonych, lecz nawet poniósł nowy uszczerbek. Potém klasztor zaczął formalnie prowadzić z Zabiełłą sprawę w Rosieńskim Sądzie Powiatowym, podług którego, jak we wspomnianém oświadczeniu Prowincyała, tak i w petytach nowego Przeora klasztoru, wyjaśnione są przyczyny, dla czego klasztor długo nie przedsiębrał dowodzić nieprawności ugodliwego dokumentu, a mianowicie: wkrótce po jego zawarciu, nastąpiły wojenne zamieszania, pierwszej wojny, podczas której rok cały znajdował się w klasztorze lazaret wojskowy, a w 1812 roku, cały klasztor zajęty był przez nieprzyjaciela, i Karmelici zaledwo w schyłku 1813 roku tam powrócili, lecz nie mogli wprędce przywieść do porządku swego archiwum; w tymże czasie miejsca sądowe zamknięte były, od weyścia wojsk do Rossyi, aż do 1 października 1813 roku, więcey, jak 15 miesięcy. Rosieński sąd powiatowy, 23 maja 1819, a Wileński Sąd Główny 1 maja 1820 roku, przez rezolucye swoje w tey sprawie odmówiły Karmelitom prawa poszukiwania, z przyczyny upłynienia 10letniej dawności; Wileńska zaś Izba Skarbowa i tamesczny Zwierzchnik gubernii czynią wniosek, że postanowieniem, N a y w y ż e y potwierdzoném 15 listopada 1801 roku, majątków klasztornych i kościelnych kazano bronić na prawie własności skarbowey; a przeto wypada też dozwolić Karmelitom dowodzić gwałtownego przez obywatela Zabiełłę zabrania ziemi od funduszowego ich majątku, gdzie z prawa należy. Rządzący Senat, porównywając okoliczności tey sprawy z prawami, znajduje: 1) że ugodliwy dokument był zawarty 8 lipca 1805 roku między Przeorem kowieńskiego klasztoru Karmelitów, a obywatelem Zabiełłą, pierwsze zaś oświadczenie Prowincyała tegoż klasztoru, Mirskiego, o niesprawiedliwie zawartym przez wspomnionego Przeora dokumencie, zanesione było do Sądu Głównego 30 lipca 1816 roku, to jest, po upłynieniu 10 lat i 11 miesięcy od tego dokumentu, lecz i to oświadczenie niepoparte nawet w tymże czasie przez formalne rozpoczęcie poszukiwania; 2) prawami zaś przepisano: przez artykuł 45, rozdziału 3 Statutu Litewskiego, jeżeliby, co komu dano, przedano, lub zapisano, w dzierżeniu tego i używaniu przez 10 lat nie był, i o to się urzędownie nie upominał; takowy po wywstęciu lat 10, już tego dochodzić nie może, ale dzierżący to wiecznie ma mieć. Artykułem zaś 91 rozdziału 4go: jeżeliby kto o imienie leżące dawność ziemską 10 lat w milczeniu był, i nie rozpo-

czął poszukiwania i nie pozywał, takowy już o to wiecznie milczeć ma: i N a y w y ż s z e g o Manifestu 1787 r., który przez ukaz 1799 roku, dnia 26 stycznia, rozciągnięto jest na przyłączone od Polski gubernie, punktem 4tym prawo 10letniego terminu rozciągnięto na wszystkie sprawy cywilne, jak między ludźmi prywatnymi, tak między niemi a skarbem; dla tego więc, kto o majątku nieruchomości lub ruchomym nie uczynił lub nie uczyni poszukiwania lat 10, albo oświadczywszy je, 10 lat nie będzie około tego chodził, poszukiwanie takowe zostanie zniweczonym i sprawa poddaje się wiecznemu zapomnieniu. A ponieważ, na podstawie tych przepisów prawa, również i ukazu 1815 r. lipca 21 dnia, rozciągającego dawność na wszystkie podobnego rodzaju sprawy, klasztoru kowieńskiego Xięża Karmelici pozbawili siebie prawa obalać wyżej wspomniany dokument ugodliwy, zawarty 8 lipca 1805 roku przez ich Przecora z Obywatelem Zabiellą, gdyż przepuścili ustanowioną przez wyżej przytoczone prawa dawność; dla tego Powszechne Zebranie Rządzącego Senatu zamierza: potwierdzić w całej swej mocy nastąpi w tej sprawie wyroki: Rosieńskiego Sądu Powiatowego 23 maja 1819, i Wileńskiego Sądu Głównego 1 maja 1820 roku, potwierdzające ten dokument ugodliwy razem ze zrobionem podług niego ograniczeniem, a pretensją Karmelitów klasztoru kowieńskiego, równie i prośbę przystaną do Senatu ze strony Prokuratora Xięży Karmelitów Bosych, o skassowanie tego dokumentu, zostawić bez uwagi. O czém do Wileńskiego Gubernatora Cywilnego, ze zwróceniem oryginału sprawy i z poleceniem mu, względem wypełnienia tego uczynić należyte rozporządzenie, posłać ukaz. Co się zaś tycze wniosku byłego P. Ministra Spraw Duchownych i Oświecenia Narodowego na ten przypadek, jeżeli Rządzący Senat zwróci na wszystkie poszukiwania duchowieństwa 10letnią dawność, tedy dla ochronienia własności duchowney, zamierza postanowić: ażeby żadne akta, przez które o tej własności czynią się rozporządzenia, nie były przyjmowane do zapisania w aktach sądowych, i żeby, ani policya ziemska, ani woźni, ani komornicy, ani inni obowiązkowi urzędnicy, nie przyprowadzali tych aktów do wypełnienia, póki one nie będą potwierdzone wedle porządku prawa, i że, jak same zapisy, tak i zajawienia ich, oraz wszystkie czynności wspomnianych miejsc i osób, powinny być przyznanemi za zniweczone i nie mogą być podciągane pod prawo dziesięcioletniej dawności; przeto, jako wszystkie takiego rodzaju rozporządzenia należą do części rozporządzeń podległej Igo Departamentu Rządzącego Senatu, przedmiot wspomniany odnieść też na postanowienie tegoż Departamentu, przesyłając do niego i samo o tém przedstawienie byłego P. Ministra Spraw Duchownych i Oświecenia Narodowego. R o z k a z a l i: zgodnie z przedstawieniem byłego Ministra Spraw duchownych i Oświecenia Narodowego, dla ochronienia własności duchowney, postanowić, ażeby żadne akta, przez które o tej własności czynią się rozporządzenia na prawie dziedzicznym, to jest, ani żadne zapisy sprzedażne, zastawne, odstępne, ugodliwe i tym podobne, względnie funduszow duchownych, nie były przyjmowane do aktykacyi w miejscach sądowych, i żeby ani policya ziemska i woźni, ani komornicy i inni obowiązkowi urzędnicy, nie przyprowadzali tych

aktów do wypełnienia, dopóki one nie będą potwierdzone wedle porządku prawa, i że, jak same zapisy, tak i aktykacye ich, oraz wszystkie czynności wspomnianych miejsc i osób, powinny być uznanemi za zniweczone i nie mogą być podciągane pod prawo dziesięcioletniej dawności; i o tém do wszystkich Rządów gubernialnych i obwodowych, do wykonawczych ekspedycy rządów najwyższych, do sądów cywilnych, jeneralnych i głównych posłać ukazy; również przez ukazy uwiadomić i P. Sekretarza Stanu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, zostającego w obowiązku Głównozarządzającego sprawami duchownemi wyznań obcych. Dnia 3 stycznia 1829 roku. (Z Igo Departamentu).

O prawidłach dla obywateli krymskich na dobywanie soli w ziemiach do nich należących.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przełożoney przez Sprawującego Ministerium Sprawiedliwości, P. Taynego Radcę, Senatora i Kawalera Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukiego, opinii Rady Państwa następującego brzmienia: Rada Państwa na Departamencie Ekonomii Państwa i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu Powszechnego pierwszych trzech Departamentow Zebrania, w rzeczy o prawach obywateli krymskich na dobywanie soli w ziemiach do nich należących, i znajdując godną uwagi opinią większości Senatorów o prawie własności właścicieli krymskich, przyznaje tylko za rzecz potrzebną zrobić niektóre odmiany w podaniach Senatu, zgodnie z tém prawidłem, jakie przyjętem już zostało przez Rząd w rozdzieleniu jezior prywatnych kraju Noworossyjskiego, w pozwoleniu przedawania dobywaney z nich soli, i w naznaczeniu różney akcyzy przy wywożeniu ładem soli i przy wysyłaniu za morze. Na skutek czego Rada Państwa zamierza, względem jezior i innych źródeł solnych, jak wewnątrz i zewnątrz półwyspu Tauryckiego znajdujących się, tak i w guberniach: Chersońskiej i Ekaterynostawskiej, postanowić następujące prawidła: 1) Zostawić we władaniu skarbu te jeziora krymskie, które pod istotną jego wiedzę, po nabyciu Krymu, weszły. 2) W jego także zawiadywaniu zostawić jeziora, źródła i zasuchy i w ogólności w kraju Noworossyjskim na ziemiach skarbowych leżące, lub zostające w obrębach włości skarbowych i kolonistów, w obrębach posiadanych przez Tatarów i w ogólności ludzi niemających prawa posiadania ziemskiej własności. 3) Równym sposobem obrócić w należytość skarbową te i inne źródła solne, które po przedaniu ziemi przez Tatarów, którzy na to prawa nie mieli, przeszły do własności prywatney. 4) Przeciwnie zaś, wszystkie jeziora, stoniawy i zasuchy leżące w ziemiach dziedzicznych przez sukcesyą po oddaniu przez Rząd, lub przez kupię prawnie nabytych, oddać w zupełną własność każdego z właścicieli, dozwalając im wydobywać sól, na podstawie Manifestu 1811 roku i ustawy o soli 1818 roku, z płaceniem powinney akcyzy. 5) Porządek pobierania akcyzy zostawuje się osobnym rozporządzeniom Rządu. A jako na samym półwyspie Krymskim już wprowadzone jest urządzenie, przepisane w 1823 roku, przeto na ten raz poruczyć Ministrowi Finansow uczynić porównanie, azali nie są potrzebne jakiekolwiek nowe zastrze-

żenia, względnie prywatnych źródeł solnych, zewnętrznie półwyspu znajdujących się; o czym, w swoim czasie, weyść takż z osobnym przedstawieniem: A tym czasem, postanowić za prawidło ogólne: a) Że akcyza od soli prywatney powinna bydź naznaczona taka, iżby bez uciśnienia przemysłu prywatnego, nie mogło jednak bydź, wedle osnowy *N a y w y ż e y* potwierdzonego w 1823 roku postanowienia, uszczerbku i dla skarbowego przemysłu solnego, i b) Że właściciele prywatni zewnętrznie półwyspu nie powinni robić zasobów i przystępować do przedaży soli bez poprzedniczego zawiadomienia o tém Rządu, iżby mógł przedsięwziąć wcześniej potrzebne środki, dla uzyskania akcyzy i zapobieżenia przemycań. Takowe poprzednicze uwiadomienia względem używanych już źródeł, powinny mieć miejsce przed nastaniem lata, i nie później, jak 1 marca; a w zdarzeniu wyśiadania soli na nowych miejscach, oznajmiwszy o tém, choćby w czasie wyśiadania, nie przystępować jednak do przysposobienia przed otrzymaniem roztrzygnięcia, które powinno nastać bez wszelkiej zwłóki. 6) Naznaczenie akcyzy od soli, dobywaney przez ludzi prywatnych na ziemiach do nich należących, robić corocznie i oznajmywać o tém Kadzie Państwa w przedstawieniach Ministra Finansów, przy wniesieniu tabelli o przedażnych cenach soli w Państwie. A na opinii tej napisano: **JEGO CESARSKA MOŚĆ**, nastąpiła na Powszechném Zebraniu Rady Państwa opinią, w rzeczy o prawach obywateli krymskich na dobywanie soli w ziemiach do nich należących, *N a y w y ż e y* potwierdził raczył i rozkazał wypełnić. "Podpisał: *Prezydent Rady Państwa Hrabia W. Koczubey*. Dnia 22 grudnia 1828 roku. **R o z k a z a l i**: o powinném wypełnieniu wyżej wypisanej, *N a y w y ż e y* potwierdzoney opinii Rady Państwa, przepisać Ministrowi Finansów, Tauryckiego Rządu Gubernialnego Skarbowey i Wykonawczey Expedycyom, Izhom Skarbowym Chersońskiej i Ekaterynosławskiej, oraz tamecznym Rządom Gubernialnym i Gubernatorom Cywilnym przez ukazy; również przez ukazy uwiadomić i innych gubernij Rządu Gubernialne, jako też miejsca urzędowe, PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów i Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu, do St. Petersburskich i Moskiewskich Senatów Departamentów i powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Dnia 14 stycznia 1829 roku (z Igo Departamentu).

O tém, ażeby usprawiedliwionym przez sąd urzędnikom, kiedy który z nich wynagradza się płacą, policzać za służbę rzeczywistą czas niewinnego znajdowania się pod sądem i śledztwem.

Wedle Ukazu **JEGO CESARSKIEY MOŚCI**, Rządzący Senat słuchali przełożenia Sprawującego Ministeryum Sprawiedliwości, P. Taynego Radcy, Senatora i Kawalera, Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukiego, że przez postanowienie Komitetu PP. Ministrów, "które zasłużyło na *N a y w y ż s z e* potwierdzenie w dniu 29 maja zeszłego 1828 roku, zostawioném było temuż P. Sprawującemu Ministeryum sprawiedliwości, uczynić należyte porównanie, względnie wynagrodzenia urzędników byłych pod sądem i przezeń usprawiedliwionych, oraz przedstawić Komitetowi Opinią o prawidłach, wedle których na

czas przyszły, w podobnych zdarzeniach, można byłoby stanowczo postępować. Po wniesionej przez tegoż P. Sprawującego Ministeryum Sprawiedliwości, na skutek jego, do Komitetu PP. Ministrów zapiski, Komitet wzięwszy pod rozagę, że przez *N a y w y ż s z y* Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi 20 stycznia 1828 roku, przepisane są pewne prawidła względem wynagrodzenia płacą Urzędników przez sąd usprawiedliwionych, i rozkazano, iżby o tém Sądy kryminalne, rozpatrujące czynności podsądnych, umieszczali w ostatecznych swoich dekretych, między innymi zamierzył: na dozupelnienie tego postanowić na czas przyszły za prawidło: iż gdy który z urzędników uznany będzie przez sąd za niewinnego i wynagradza się płacą, w takim zdarzeniu czas niewinnego znajdowania się pod sądem i śledztwem policzać za służbę rzeczywistą i o tém również umieszczać w ostatecznych dekretych. Na posiedzeniu 24 listopada zeszłego 1828 roku objawiono Komitetowi, że względnie tego artykułu nastąpił własnoręczny **JEGO CESARSKIEY MOŚCI** rozkaz: „*Zupelnie zgadzam się.*” O takim *N a y w y ż s z y m* rozkazu tenże P. Sprawujący Ministeryum Sprawiedliwości przedstawia Rządzącemu Senatowi dla zależącego rozporządzenia. **R o z k a z a l i**: O powinném wypełnieniu wyżej wyrażonego *N a y w y ż s z e g o* rozkazu, przepisać wszystkim PP. Ministrom, Wojennym Jenerał-Gubernatorom, Jenerał-Gubernatorom, Wojennym Gubernatorom zarządzającym sprawami cywilnymi, Gubernatorom Cywilnym, Naczelnikom miast i Zwierzchnikom obwodowym, Wojska Dońskiego Nakaznemu Atamanowi, również wszystkim Rządom Gubernialnym i Obwodowym, i Kancelaryom wojskowym, Skarbowym Izhom i Expedycyom, Izhom kryminalnym i miejscom urzędowym; do Najswiętszego zaś Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentów i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Dnia 14 stycznia 1829 roku. (*Z Igo Departamentu*).

O dozwoleniu pożytkować z ulgi kupcom i mieszczanom miast ulgowych kraju Noworossyjskiego, którzy domy w nich nabyli przez kupię.

Wedle Ukazu **JEGO CESARSKIEY MOŚCI**, Rządzący Senat słuchali przełożenia Sprawującego Ministeryum Sprawiedliwości, P. Taynego Radcy Senatora i Kawalera, Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukiego, że Komitet PP. Ministrów, po rozpatrzeniu nypoddanniejszego raportu Jenerał-Gubernatora Hrabiego Woroncowa o dozwoleniu kupcom i mieszczanom miast: Odessy, Taganrogu, Kercza i Teodozyi, pożytkować z ulgi w płaceniu podatków, nie tylko po wybudowaniu przez nich samych domów, lecz też po nabyciu ich przez kupienie, chociaż i znajdował: że uczynione przez Rządzący Senat w Ukazie 16 lipca 1828 roku rozporządzenie, o dozwoleniu tym tylko mieszkańcom miast wspomnianych pożytkować z ulgi, którzy wybudują tam jakiegobądź zakłady swoim kosztem, osnowaniem jest na *N a y w y ż s z y m* reskrypcie 2 października 1795 roku; lecz zważywszy, że dla dobra tych miast, pożytecznym jest niezbędnem, przedłużać ten porządek w pożytkowaniu z ulgi od płacenia podatków, który istniał tam więcey 30 lat, gdyż to zwabiło tam wiele pożytecznych ludzi na zamieszkanie, podawał dozwolnić podawnemu pożytkować z ulgi wszyst-

kim tym kupcom i mieszczanom wyrażonych miast, którzy, nie tylko sami zbudowali domy, lecz i nabyli, lub później nabędą je przez kupienie; postanowione zaś, na osnowie wspomnianego Ukazu Rządzącego Senatu uzyskanie podatków za lata przeszłe, odmienić. Na posiedzeniu 15 grudnia objawiono Komitetowi, że CESARZ JEGOMOŚĆ postanowienie Komitetu N a y w y ż e y potwierdzić raczył. O takowym N a y w y ż e y m rozkazuie tenże P. Sprawujący Ministerium Sprawiedliwości przełożył Rządzącemu Senatowi do należytego wypełnienia, dołączony przy tém poświadczoną kopią z najpoddanniejszego raportu Jenerał-Gubernatora Hrabiego Woroncowa. R o z k a z a l i, o powinném tego N a y w y ż e y potwierdzonego postanowienia Komitetu PP. Ministrow wypełnieniu, do Chersońskiej i Ekaterynosławskiej Izby Skarbowey i Ekspedycyi Skarbowey Tauryckiego Rządu Gubernialnego, a dla przyprowadzenia go do powszechney wiadomości, do wszystkich także Rządów Gubernialnych posłać Ukazy; również przez Ukazy uwiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Jenerał-Gubernatorów i Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi, oraz wszystkie miejsca urzędowe; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentów przesłać uwiadomienia. Dnia 15 stycznia 1829 roku (Z Igo Departamentu).

O uwolnieniu niższych Nauczycieli-Gymnazyów i Szkół powiatowych od ustanowionego dla urzędników cywilnych egzaminu.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Oświecenia Narodowego, przy którym przedstawiając kopią N a y w y ż e y potwierdzoney, w dniu 19 zeszłego grudnia, Opinii Rady Państwa, o uwolnieniu niższych Nauczycieli Gymnazyów i Nauczycieli Szkół powiatowych od ustanowionego dla urzędników cywilnych egzaminu, prosił względem przywiedzenia takowego N a y w y ż e y potwierdzonego postanowienia do należytego wypełnienia, zrobić rozporządzenie. *W załączoney zaś kopii Opinii Rady Państwa wyrażono co następuje:* Rada Państwa na połączonych Departamentach: Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Oświecenia Narodowego o uwolnieniu niższych Nauczycieli Gymnazyów i Nauczycieli Szkół powiatowych od ustanowionego dla urzędników cywilnych egzaminu, i znajdując: a), że dobro zakładów naukowych wymaga, iżby Nauczyciele stali się udoskonalać siebie nadewszystko w tych przedmiotach, które należą właściwie do teraźniejszego zawodu ich służby, b), że niesprawiedliwą byłoby rzeczą niższych Nauczycieli Gymnazyów i Nauczycieli Szkół powiatowych pozbawiać tych nagrod, które są otwarte dla wyższych Nauczycieli Gymnazyów, choćby też mieli oni jednaką z tymi ostatnimi naukę, dla tego jedynie, że im nie zdarza się wakansow na wyższych Nauczycielach, zgodnie z Opinią Ministra Oświecenia Naro-

owego *Zamierzyła:* niższych Nauczycieli Gymnazyów i Nauczycieli Szkół powiatowych, dopóki zostają oni w służbie naukowej, podwyższać do rang: Assesora kollegialnego i do Rady Stanu bez egzaminu, ustanowionego przez Ukaz 6 sierpnia 1809 roku, jeśli na egzaminie dowiodą, że nabyli wiadomości, jakie są wymagane od wyższych Nauczycieli Gymnazyów. Na oryginalne Opinii własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: „*Ma byź podług tego.*” St. Petersburg, dnia 19 grudnia, 1828 r. R o z k a z a l i: O powinném wyżej wyrażoney, N a y w y ż e y potwierdzoney Opinii Rady Państwa wypełnieniu, do P. Ministra Oświecenia narodowego, a dla przyprowadzenia jej do powszechney wiadomości, do wszystkich Rządów Gubernialnych posłać Ukazy; również przez Ukazy uwiadomić wszystkich PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Jenerał-Gubernatorów i Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi i do wszystkich miejsc urzędowych; a do Najswiętszego Synodu i do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentów przesłać uwiadomienia. (Dnia 15 stycznia 1829 roku. (Z Igo Departamentu).

O rozwiązaniu, że ci, co byli osobiście w czasie odbywania rewizyi, a potem umarli, powinni byź wciągnięni do okładu w równi z tymi, co byli osobiście.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia Ministra finansow, że Kijowska Izba Skarbowa z okoliczności przedstawionych do niej skazek rewizyjnych o niezapisanych dla przyłączenia do okładu, na osnowie N a y m i ło ś c i w s z e g o Manifestu 22 sierpnia 1826 z pokazaniem w nich w rubryce ubyłey nie małe liczby takich, którzy już umarli po rewizyi, uprasza rozwiązania Ministra finansow: azali wypada, jak tych niezapisanych, tak i nadal odkryć się mogących takichże, przyłączać do okładu narówni z będącymi osobiście niezapisanymi, czy też, jako zmarłych, zostawiać bez policzenia? Tenże Minister finansow, rozważając, że na mocy Manifestow o rewizjach, powinni być wpisywanymi do rewizyi wszyscy ludzie stanu podatkowego, znajdujący się osobiście, i że ci, co umarli z liczby zapisanych, nie wyłączają się z okładu do następney rewizyi; znajdując, że ci wszyscy, którzy byli osobiście w czasie rewizyi; lecz nie umieszczeni w niej, chociażby potem i umarli, lub przez inne zdarzenia wydalili się ze swych gromad, powinni być koniecznemi przyłączonymi do okładu, kiedy o tém dójdzie do wiadomości Rządu, narówni z będącymi osobiście, niezapisanymi; którą swą opinią przedstawiał na rozpatrzenie i rozwiązanie Rządzącego Senatu, z tém: azali się nie podoba jemu, o wypełnieniu tego, co wyżej jest wyrażoném, przepisać jak Kijowskiey, tak i innym Izdom Skarbowym również i Rządom gubernialnym. R o z k a z a l i: wyżej wyrażoną opinią P. Ministra finansow, uznawszy za gruntowną, potwierdzić, i o niej, jak Kijowskiey Izbie Skarbowey, w skutek rozwiązania jej zapytania, tak i innym Izdom skarbowym, dla należytego wypełnienia, przepisać ukazami; również przez ukazy uwiadomić wszystkie Rządy gubernialne i Ministra finansow; do wszystkich zaś Rządzącego Senatu Departamentów przesłać uwiadomienia. Dnia 21 stycznia 1829 roku. (Z Igo Departamentu).

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.
w Drukarni Redakcyi

Wilno dnia 18 Lutego v. s. 1829 roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Я.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Пешербургскаго Опекунскаго Совѣща симъ объявляется: что въ ономъ продаются съ аукціоннаго публичнаго порга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Подкоморія Игнація Осипова Лапы, состоящее Могилевской Губерніи Климовецкаго Повѣща въ селѣ Троспинѣ 44, въ деревняхъ: Марковѣ 30, Селеновкѣ 65, и Соболевкѣ 51, а всего 190 душъ мужеска пола писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, всею принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной спроеніемъ; для чего назначены сроки поргамъ будущаго марта мѣсяца: первый 21, второй 26, и третій 28 числа. Желашіе купить имѣніе сіе, могутъ являться въ Опекунскій Совѣщъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе, и форму купчей крепости. Экспедиторъ Осмоловскіи.

1 Od Rady Opiekunicy St. Petersburgskiej CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszém ogłasza się: iż w niej przedaje się przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą za ominiowaniem terminu, nieruchomy majątek obywatela Podkomorzego Ignacego Osipowa Lapy, położony Mohilewskiej gubernii Klimowieckiego Powiatu w majątności Trostinie 44, we wsiach: Markowie 30, Siemienowce 65 i Sobolewce 51, w ogóle 190 płci męskiej dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow, następniego miesiąca marca: 21, 26 i 31 28. Życzący kupić ten majątek zechcą przybyć do Rady Opiekunicy pomienionych dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedaźnego prawa.
Expedytor Osmołowski.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Пешербургскаго Опекунскаго Совѣща симъ объявляется, что въ ономъ продаются съ аукціоннаго публичнаго порга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщиковъ Данилы Андреевича и жены его Конспанди Андреевны Ждановскихъ, состоящее Могилевской Губерніи Чаусовскаго Повѣща въ деревнѣ Чигириновкѣ изъ 71-40 мужескаго пола душъ писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной спроеніемъ; для чего по произведеніи двухъ порговъ, назначень для третьяго порга срокъ будущаго марта 28 числа. Желашіе купить имѣніе сіе, могутъ я-

вляться въ Опекунскій Совѣщъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крепости. Экспедиторъ Осмоловскіи.

1 Od Rady Opiekunicy St. Petersburgskiej CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszém ogłasza się, iż w niej przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominiowaniem terminu nieruchomy majątek obywatela Daniela Andrejewicza i żony jego Konstancyi Andrejewny Zdanowskich, położony Mohilewskiej Gubernii Czaurowskiego powiatu we wsi Czihirynowce z 71-40 płci męskiej dusz, zapisanych do rewizyi 1816 r. ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem; dla czego po odbyciu dwóch targow, naznaczono dla trzeciego targu termin następnego marca 23 dnia. Życzący kupić ten majątek zechcą przybyć do Rady Opiekunicy pomienionych dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedaźnego prawa. Expedytor Osmołowski.

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ Санкшпешербургскаго Опекунскаго Совѣща симъ объявляется что въ ономъ продаются съ аукціоннаго публичнаго порга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщицы Клары Фадѣевой дочери Блюмберговой, что нынѣ Семковская, состоящее Вишебской Губерніи Невельскаго Повѣща въ деревняхъ: Чуриловѣ 7, и Голубовѣ 16, и всего 23 души мужескаго пола, писанныя по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной спроеніемъ; для чего назначены сроки поргамъ сего года, іюня мѣсяца: первый 6, второй 11, и третій 13 числа. Желашіе купить имѣніе сіе могутъ являться въ Опекунскій Совѣщъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію, опись, условіе, и форму купчей крепости.
Экспедиторъ Осмоловскіи.

2 Od Rady Opiekunicy St. Petersburgskiej CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszém ogłasza się, iż w niej przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominiowaniem terminu, nieruchomy majątek Obywatelki Klary Fadijewey córki Blumbergowej, a teraz Siemkowska, położony w Witebskiej gubernii, Niewelskiego powiatu we wsiach: Czuryłowie 7 i Hołubowie 16, w ogóle 23 dusz płci męskiej, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow, tego roku czerwca 1829 6, 11, i 15. Życzący kupić ten majątek zechcą przybyć do Rady Opiekunicy pomienionych dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedaźnego prawa. Expedytor Osmołowski.

Nowe dzieła.

Opisanie korzystnego sposobu pędzenia wódki, za pomocą ognia i pary wodney; ze XXI tablicami planow, przecięć i wystaw. Dzieło służącego w departamencie gospodarstwa Państwa i budowli publicznych, Rady Stanu i Kawalera G. Engelmana; przez Ministerjum spraw wewnętrznych za pożyteczne uznane i drukiem w języku rossyjskiem ogłoszone; a z polecenia JW. Horna Gubernatora Cywilnego Wileńskie-

go, Rzeczywistego Rady Stann i Kawalera, w języku polskim wydane. Przekład Norberta Alfonsa Kumelskiego, czynnego Członka Towarzystwa Moskiewskiego Badaczów natury. Cena srebrem rubli 4.

O gonitwach końskich, jako środka istotnie pomagającym do udoskonalenia gatunków koni, z dokładnym opisaniem celniejszych placów gonitwowych w Europie: na rozkaz Najwyższy przełożone na język rossyjski i wydrukowane staraniem CESARSKIEGO Wolnego Towarzystwa Ekonomicznego; wydanie w języku polskim sporządzone z polecenia JW. Horna Rzeczywistego Rady Stann, Gubernatora Cywilnego Wileńskiego i Kawalera. Na język polski przekładał Norbert Alfons Kumelski CESARSKIEGO Towarzystwa Moskiewskiego Badaczów Natury Członek. Cena rubel sr. 1.

Dostać można w Redakcyi gazety Kurjera Litewskiego.

Tom Iszy romansu historycznego, przełożonego z dzieł P. Karoliny Pichler we 4ch Tomach, pod tytułem: *Obleżenie Wiednia*, wyszedł już z druku, drugi tom wkrótce wyjdzie, PP. Prenumeratorowie mogą go odbierać u tych osób, u których złożyli pieniądze na prenumeratę.

Prenumerata do wyjscia trzeciego tomu przyjmować się będzie, w Wilnie: w Redakcyi gazety Kurjera Litewskiego i w Księgarniach PP. Zawadzkiego i Morytza; w Mińsku w sklepie P. Bazylego Makarewicza. Cena prenumeraty rub. srebr. 2 kop. 70, albo rub. 10 assygn.

Lista PP. Prenumeratorów, o których dotąd doszła wiadomość, umieszczoną została w Iszym tomie, ciąg dalszy umieszczany będzie w następnych tomach.

Pozwolono drukować. Wilno d. 16 lutego 1829 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski za Remisą Sądu Głównego 2go Departamentu Gubernii Litt. Grodzieńskiej w majątku Jeziernicy JW. Adama Biszpinka Półkownika Woysk Polsk. w Powiecie Stonimskim odbywający się, przez niniejszą awizacyą zawiadania interessowane do tego konkursu strony, że w dniu 20 marca terażniejszego 1829 roku całkowitą sprawę do namowy zajmie, i że po tym terminie żadnych doniesień i tłumaczeń się od stron przyjmować nie będzie. Datt w Jeziernicy 1829 februar. 5 dnia.

Józef Jelski Exdywizor Prezydujący.

Nikodem Kiersnowski Exdywizor.

Jan Piruski Exdywizor.

1 Excerpt z protokołu Manifestowego Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu zapisanego w dacie poniższej oświadczenia pod pieczęcią urzędową tegoż Departamentu dnia 14 meca febr. roku 1829 stronie potrzebującej wydany.

R. 1829 meca febr. 13 d. na skutek rezolucyi Sądu Gł. Wileń. 2go Departamentu febr. 11 d. a żurnalnie zapisanej, przedstawiona przy prośbie 8 d. tegoż meca przez Adwokata subseliów Wileńskich, Ignacego Kozakiewicza podanej oświadczenie, pod dniem 8 febr. idącego roku przez Benedykta Morykoniego na papierze ceny rubla jednego podpisane jest następnego brzmienia: Oświadczenie. Ponieważ w dniu 5 decem-

bra 1828 r. umocowałem jeneralnie do działania w interessach moich WJP. Jana Byszko-wskiego Kapitana byłych woysk Polskich, przeto wszelkie inne w czym bądź kolwiek ręku plenipotencye znajdujące się cofam i że z tym jedynym w interessach moich czynić można interessowanych uwiadomiam. R. 1829 febr. 8 dnia (autentyk podpisał) Benedykt Hrabia Morykonii b. Marszałek.

Expedytor Zaborowski.

Wolno drukować. Wilno dnia 16 lutego 1829 roku Cenzor Norbert Jurgiewicz.

1. Niżej podpisani, nabywając dom inrówany jednopiętrowy z ogrodem, od obywateli Wileńskich Augustyna i Elżbiety Stankiewiczów małżonków, jako aktorów, weszli w intencję o takową wyprzedaż i przy zawarciu interencyjnego dokumentu w roku idącym 1829 meca febr. d. 9 zaliczyli do rąk Stankiewiczów rubli sr. 500, a resztujące rub. sr. 1,200 przy przyznaniu wieczystego prawa w dniu 23 apryla idącego roku zaliczyć obowiązali się, chcąc zapewnić się, azali na takowy dom długów jakich nie mają Stankiewiczowie wybywający ony wiecznością, zawiadamiają nabywce wszystkich wierzyteli, jeżeli jacy mogą znajdować się: aby z swemi pretensjami, i dowodami jawnili się do nas nowych nabywców, miewających na przedmieściu Zarzecz zwanym, niegdys w domu Turza Stoluika Brasławskiego. Roku 1829 miesiąca februaryi dnia 15.

Podporucznik Stefan Kuleszow.

Franciszka Kuleszowa.

Wolno drukować Polimeyster Chrzęstowski.

1 Zajmując się uwagą nad środkami zabezpieczenia intrat dóbr Senatorskiego Ogińskiego w administracyi Sądowej będących, gdy z okoliczności dotąd zasłanych pokazuje się, że Sąd Gł. Litewski dekretem 1827 oktobra 12 d. fero-wanym, administracyą nad majątkiem Mołodieczną w części od zastawy Tyszkiewicza wolnym, nad majątnością Zalesiem z folwarkiem Helenowem i Kaszewnikami, oraz Poniziem przeznaczony, tudzież possessorem folwarku Hrudziernicy Szawkowskiego, Prudow Tukafły, Wiewior Kasperowicza, do wnoszenia addyamentow zobowiązał; lecz Administratorowie wszedłszy we władanie majątkow sobie powierzonych, gdy intrat punktualnie w ratach opisanych nie wnoszą; podobnie i possesorowie zastawni, oprócz Kasperowicza i Szawkowskiego, wypadających addyamentow nieopłacają; z tego więc powodu gdy za przeciżaniem konkluzyi działa Senatora Ogińskiego kredytorow, dotychczas owe urządzenie Administracyi, obszernych i zawikłanych rachunków staje się widzialną przyczyną; gdy w takim położeniu rzeczy, przewidując Sąd Gł. niemożność ukończenia przed następującą wiosną sprawy konkursowej, zostawić administracyą majątkow w podobnej jak dotąd pozycyi niemoże bez narażenia siebie na liczne rachunki. Temi więc uwagami przewodzący Sąd Gł., wypuszczenie majątkow przez publiczną licytacyą w arędę, nietylko tych, które w administracyi znajdują się, lecz i dalszych z których possesorowie zastawni addyamentow nie opłacają, uważa za jedyny środek uniknięcia zawikłanych rachunków i zapewnienia postępu

nieczywistego intrat; celem tedy doprowadzenia do skutku potrzebnej licytacji, urzędowi kalkulatoryno-weryfikatorskim, porucza się, aby oni natychmiast inwentarze w dobrach Senatorsa Ogińskiego z wymienieniem ostatecznego wyciennu oziminy, ukosu siana, wartości ogrodów, intrat z browarów, remanentu fundowego zboża, z opisaniem powinności włościańskiej, daniny, czynszów, gotowego grosza, propinacji i dalszych szczegółów dochodów stanowiących, sporządzili; o czym do wyrażonych urzędów kalkulatoryno-weryfikatorskich Ukazy przestać deklaruje. Na licytację zaś w jednoroczną arzędowną posesyją majątności Zalesia z attynencyami, folwarków Heienowa, Kaszewnik, Prudow i Pouizia, terminu nazuacza: 1szy dzień 30 meca marca, 2gi dzień 11 meca apr., 3ci i ostatni na dzień 21 tegoż meca. Licytacja ta odbywać się będzie w miejscu posiedzeń Sądu Gł. Lit. Wileńskiego 2go Depar., kondycye i warunki do kontraktu arzędownego zostaną weznie dla przyrzeczenia ambientom przygotowane; ażeby więc życzący wziąć z publicznego targu majątki Senatorsa Ogińskiego w arzędę, jawili się w oznaczonych terminach do licytacji, tudzież Plenipotent massy i kredytorowie sami przez siebie lub umocowanych, takiemu aktowi asystowali, Sąd Gł. Litewski spełnić w gazetach awizacye postanawia.

Assesor Gasper Billowicz.
Ferdynand Wolffodko Regent.

2. Od Litewsko - Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż według postanowienia dnia 6 tego lutego następnego, naznaczono w Grodzieńskiej Skarbowej Izbie w terminach 4, 5 i 6 następnego kwietnia tego roku na oddanie na podrad reperacyą znajdujacego się w mieście Grodzie starym zamku z wystawieniem przy nim palisady i ostrokoła, targi, od summy przez wyższą Zwierzchność na ten przedmiot potwierdzoney 3,180 rubli 67 kop. assyż.; na jakowe targi na wyżey pomienione terminy wzywają się życzący z prawnymi aktami. Dnia 12 lutego 1829 roku.

Sekretarz i kawaler Piotr Ludohowski.
Naczelnik Stoła Jahołkowski.

2. Podług rozrządzenia Ministeryum Skarbu, w Białowieskiej puszczy, położonej w Grodzieńskiej gubernii w Prużańskim powiecie, zagotowują się na sprzedaż z powatu i uschłych drzew, do budowy zdalnych i na drwa, z wywozką i złożeniem nawiadomych punktach teyże puszczy; życzący podjąć się takowego zagotowania, wzywają się do jawienia się w każdym czasie, do zajmujacego się tą operacyą Assesora Skarbowey Izby Stefankiewicza, tamże znajdujacego się, dla objawienia ilości na jaką kto podjąć się może, ceny, i dalszych warunkow, i dla odbycia targow. Płaca po utwierdzeniu cen uskuteczni się tamże na miejscu niezwłocznie w tych terminach, jakie postanowione będą.

3 Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Z przyczyny niejawienia się życzących wziąć linkoyńską pocztową stacyą, w Wileńskim Poście położoną, w dzierżawę do 1 augusta 1830 r., do targow do Wileńskiej Skarbowey

Izby na naznaczone przez ten Rząd terminy 14, 16 i 18 przeszłego stycznia, naznaczono na nowo na takowe targi terminy 1szy 5, 2gi 6 i 3ci ostateczny 7 następnego marca. Zatem życzący zechcą przybyć na te targi do tey Izby.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont.

Naczelnik Stoła Piotr Wolański.

3 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszem ogłasza, iż w niej będzie się przedawać przez aukcyą, oddany na ewikcyą, za ominieniem terminu, murowany dom Wileńskich Żydow Mowszy i Żony jego Pesel Josielowny Jochelsonow, położony w mieście Wilnie na Zarzeczcu pod N. 567; do czego naznaczają się terminy do targow 1szy 13, 2gi 16 i 3ci ostateczny 20 maja tego roku; życzący kupić dom ten, mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki pomienionych dni w czasie posiedzeń i widzieć w niej przedajacego się domu inwentarz z ocenką. Dnia 27 stycznia 1829 roku.

Непременный Член Коллежский Ассесоръ и Кавалеръ Пётръ Клейснъ.

Секретарь Иванъ Солимани.

3 Rada Mieyska Wileńska wespół z deputacyą handlową na mocy postanowienia dodatkowego o urządzeniu gild i o handlu różnorodnych stanow Naywysocy w dniu 14 nowembra roku 1824 potwierdzonego § 188 ustanowioną, obwieszcza i obowiazuje wszelkiego stanu właścicieli domow w mieście Wilnie sytumajacych, ich plenipotentow, possesorow czasowych, i pod jakiebądź tytulem zawiadujacych domami, aby oni o kupcach i przykaszczykach ząd bądź przyjeżdżajacych i podwodach przystanych z towarami do Wilna i lokujacych się w domach ich na czas pewny lub nieograniczony, natychmiast po okazaniu się takowych do Rady niniejszey wiadomości na pismie podawali, a to pod odpowiedzialnością za niedopełnienie meldunku, prawami przepisana. Datt dnia 7 februaryi 1829 roku.

Onufry Nowacki Prezydent R. M. W.

Pismowodca Rady M. W. Marcin Puzlewicz.

3. Rada Mieyska Wileńska na mocy § 192 dodatkowego o handlach Postanowienia Naywysocy w dniu 14 gbra 1824 roku utwierdzonego, ninieyszem ogłasza, iż z liczby kupcow tak Chrześcian, jako też i Żydow, na rok 1828 w mieście Wilnie do Giełd zapisanych, na rok terazniejszy 1829 z tegoż kupiectwa wypisani zostali jako-to: z Chrześcian: 3ciey Gildyi, Józef Malinowski, Wiktor Szadeyko, Alexy Nowikow, Józef Latoszyński, Maryanna Kadonacowa, Jan Stanisław Bagiński, Babażan Adzisaferow, z Żydow: Szolom Sakowicz, Szymon Zeg, Wólf Karpelowicz Klaczko, Zelman Stucki, Chławn Hirszowicz Lapides, Benjamin Buchandler, Estera Badaszowa, Jankiel Lande, Gitka Kacenenbogenowa, Jankiel Borkin, Ayzik Josielowicz Fin, Joel Klaczko, Judel Mayzel, Icko Nachman, Szewelowicz Rubinowicz, Dawid Żyżmor, Leyzer Lande, Jandel Zelmanowicz Gordon, i Szymcho Asz, o tém więc Rada Mieyska Wileńska przez Gazety ogłaszajac zastrzega: iż pomienione osoby nie

mają już prawa prowadzić właściwego kupcom handlu, ani też zawierać jakie bądź umowy w interesach handlowych. Datt dnia 9 februrari 1829 roku. Onufry Nowacki Głowa M. W. Pismowodeca Marcin Pozlewicz.

3 Między artykułami czynszowemi, które Skarb posiada w puszczy Białowieżskiej, jest wolna sprzedaż trunków w karczmach i szynkach tam się znajdujących, czyli aręda karczenna. Termin na dzierżenie tej arędy, kontraktem naznaczony, upływa do dnia 1 lipca terażn. 1829 r., od tego więc czasu oddaje się na nowo z publiczney licytacji, która ma się odbywać w Izbie Skarbowey Grodzieńskiej w dniach: 25, 26 i 27 mca kwietnia; ogłaszając takowe termina do licytacji, Izba Skarbowa sądzi rzeczą potrzebną uwiadomić, iż rzeczona aręda jest do oddania w następnym mieście: 1mo w Królowym moście i strażach przyległych Krukowskiej, Podbielskiej i Dziadowlańskiej, gdzie dotąd są domy cudze do Skarbu nie należące; a przeto, albo Skarb je zabuduje przez swego Kommissanta, albo odda do zabudowania wraz z arędą. 2do, Przy wsi Panasniakach, gdzie karczma zniszczona przez pożar, również przeznaczona się do odbudowania. 3tio, Przy wsi Cwirkach. 4to, W karczmie Stołpowiskiej. 5to, W karczmie Piaseckiej z szynkiem Słusaruki. 6to, W karczmie Kiwaczyńskiej. 7mo, W karczmie Starzyńskiej. 8vo, W karczmie Hainowskiej. 9no, W karczmie Holakowskiej. 10, W karczmie Okolnickiej z trzema szynkami. 11, W karczmie Biały Lasek, która po niedawnym pożarze ma być odbudowana; ilość dochodu, jaki Skarb pobiera dotąd z tych aręd, będzie przystępującym do licytacji, okazana w tabeli udzielney wraz z warunkami, na których dzierżawa na czas następny przeznaczona się. Działo się na sessyi w mieście Grodzie. D. 6 lutego 1829 roku.

Antoni Krupowicz Assesor Izby Skar. Gr.
Wydziałowy Sekretarz Gabriel Mirny.

5. Dwie kamienice N. 392 i 396 na ulicy Trockiej, należące do klasztoru XX. Franciszkanów wileńskich podają się w roczną arędę przez publiczną licytacją, która nastąpi w dniach 21, 22 i 25 lutego t. r., życzący one wziąć w arędę zechcą przybyć w terminach wyrażonych do tegoż klasztoru. Z polecenia JX. Prowincyała za Prokuratora spraw X. Benedykt Eliaszewicz.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

2 Jest do sprzedania na dziedzictwo, lub do wzięcia w arędę od dnia 23 apryla idącego 1829 r., dom mурowany na jedno piętro z oficyną drewnianą i dalszym zabudowaniem go-

spodarskim, z ogrodem fruktowym i warzywnym mający przy tém ziemi więcej włok trzech, na przedmieściu Wileńskim przy ulicy Sto Stefańskiej sytuowany, należny do WW. Buderkiwiczów. Życzący kupić lub zaarędować ten dom ze wszelkimi do onego przynależnościami, zechce zgłosić się do Adwokata Konsystorskiego, Konstantego Piotrowskiego w Wilnie przy ulicy Tatarskiej w domu własnym mieszkającego, gdzie o wartość onego słuszną i bezpieczeństwo kupi ułożyć się można.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

3 Jest do sprzedania na dziedzictwo po exdywizyi pozostały majątek Ofoty w gubernii Wileńskiej Pcieie Witkomierskim, należny do Platerow, zawiera obręb ziemi wespół z lasami włok 219 mor. 22 prętow 186, w jakowej liczbie jest lasu towarowego włok kilkanaście, dymow 84, z których liczby jest ciągłych 59 czynszowych 25. Podług rewizyi ostatniey dusz męskich 200, odległość jego od Wilna mil 18, od Witkomierza 9 od Rygi 20; życzący kupić ten majątek zechce zgłosić się w Wilnie do aktorki mieszkającej w domu Wańkowiczówien obok odwachtu pod Ratuszem będącego, gdzie o wartość onego słuszną i o bezpieczeństwo w kupi ułożyć się można.

Pozwolono drukować. Wilno d. 7 lutego 1829 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

3 Wczoray o godzinie 3ey po południu, przechodząc przez ulicę Żydowską i Szklaną, zgubiony został zegarek złoty celindrowy, płaski, cyferblat biały, ze skazówkami stalowemi, spód emaliowany czarno, prócz tego był sznurerek z włosow, z klamerką i dwoma kluczykami, jeden złoty, a drugi stalowy. Ktoby takowy zegarek znalazł raczy ony dostawić do JW. Wileńskiego Policmeystra, za co odbierze przyzwoitą nagrodę. Febr. 12 d. 1829 roku.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

3 W pałacu Ogińskich na Rudnickiej ulicy znajduje się karetka podwójna doskonale zrobiona, z wielu podróżnemi pakami, bliższa o niej wiadomość u murgrabiego powziąć można.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

2 Wyjeżdża za granicę do Austrii, i Szwaycaryi, Wileński 3ciey gildy kupiec Piotr Kell z żoną swoją Agnieszką, synem Floryanem, dwiema malenkimi córkami, Cecylią i Lucyllą, a także służącą Ludwiką Sapużynską, z terminem na miesiąc dziesięć.

Wileński Policmeyster Podpółkownik Chrzastowski.